

Ministerie van OCW
T.a.v. dr. E.E.W. Bruins
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag

Lunteren, 9 april 2025

Geachte heer Bruins,

Uit het feit dat u op dit moment onderzoek laat doen naar het medialandschap in Caribisch Nederland maak ik op dat het functioneren van de journalistiek op de BES-eilanden in uw belangstelling staat. Ik neem dan ook aan dat het onderstaande op uw aandacht kan rekenen.

De wijze waarop overheidsgeledingen op de eilanden invulling geven aan hun uit de Wet openbaarheid van bestuur BES voortvloeiende plicht actief en open te communiceren met het publiek laat naar mijn beleving zeer te wensen over. Het is doorgaans meer politiek gedreven marketing, dan voorlichting. Langs de lijn gestelde vragen blijven onbeantwoord. Dat ligt lang niet altijd aan de betrokken communicatiemedewerkers, maar veel eerder aan bestuurders die weinig ophebben met het principe van de open overheid.

Het bestaan van de Wet openbaarheid van bestuur BES blijkt, zo is mijn ervaring met het openbaar lichaam Bonaire, niet te volstaan om het recht op informatie afdoende te borgen; zelfs als er geen enkele twijfel over kan bestaan dat een verzoek binnen de reikwijdte van deze wet valt. Kennelijk wordt er op gezinspeeld dat de verzoeker vanwege tijd en kosten ondanks een 100% slagingskans afziet van een gang naar de rechter.

In Europees Nederland bestaat er op dit vlak ook een spanningsveld. Het is mede om die reden dat in 2022 het onafhankelijke Adviescollege Openbaarheid en Informatiehuishouding is ingesteld. Daarbij is m.i. de moeilijk te verklaren keuze gemaakt Caribisch Nederland uit te sluiten van het werkgebied van het ACOI. Dat betekent dat journalisten op de BES-eilanden anders dan hun collega's op het vasteland niet de optie hebben bemiddeling door het ACOI in te roepen in het geval zij bij het uitoefenen van hun taken stuiten op tegenwerking van een overheidsgeleding.

Het is daarom dat ik het zeer op prijs zou stellen als u bereid bent te onderzoeken of het werkgebied van het ACOI kan worden uitgebreid met Caribisch Nederland. Daarnaast geef ik u in overweging om in het professionaleringsprogramma dat onlangs onder regie van BZK ten behoeve van de Bestuurscolleges, Eilandsraden en griffies is gestart ook een module over de mores van de open overheid op te nemen.

Graag ben ik bereid het bovenstaande nader toe te lichten, hoogachtend,

René Zwart
Uitgever DossierKoninkrijksrelaties.nl

Cc. Staatssecretaris Szabó, Tweede en Eerste Kamercommissie Koninkrijksrelaties en de voorzitter van het ACOI.